

Til alle landets brann- og redningsvesen og
nødalarmingsentraler

Implementering av nasjonal prosedyre for nødetatenes samvirke ved pågående livstruende vold (PLIVO) - Informasjon om videre opplæringsløp

Opplæringen av regionale instruktører i nasjonal prosedyre for nødetatenes samvirke ved pågående livstruende vold (PLIVO) er nå sluttført. Tilbakemeldingene er svært positive fra deltakerne fra alle tre nødetatene. I løpet av samlingene har det dukket opp noen spørsmål med behov for avklaringer. Brevet er ment å skulle gi nødvendige avklaringer for hvordan det videre arbeidet med implementeringen av PLIVO-prosedyren skal gjennomføres

Det er en tydelig uttalt forventning fra Justis- og beredskapsministeren at PLIVO-prosedyren skal være implementert i nødetatene innen 1.juni 2016.

Brann- og redningsvesenets forankring av PLIVO-prosedyren

§15 i brann- og eksplosjonsvernloven pålegger kommunene å samarbeide om lokale løsninger av beredskapsmessige oppgaver med sikte på best mulig utnyttelse av samlede ressurser.

Dimensjoneringsforskriften § 4-13 pålegger videre alt personell som inngår i beredskapen å jevnlig øves i de oppgaver de kan bli stilt overfor i brann- og ulykkestilfeller. DSB anser PLIVO-hendelser for å være en slik oppgave som brann- og redningsvesenet må forvente å bli stilt overfor.

Samvirke

De tre nødetatene har, tross ulike eiere og forskjellig organisering, ett felles mål; å redde så mange liv som mulig. PLIVO-prosedyren er det første samarbeidsprosjektet mellom nødetatene som involverer tverretattlig opplæring. Grunnprinsippet i PLIVO-prosedyren er at den kun utøves dersom alle tre nødetatene samvirker. Dette gjelder også i opplæringssammenheng.

Samvirkeprinsippet pålegger den enkelte etat en selvstendig plikt til å legge til rette for best mulig samvirke med andre etater. Med bakgrunn i dette har politi og helse en forventning til at brann- og redningsvesenet bistår i PLIVO-situasjoner. En PLIVO-situasjon har et potensial for tap av mange menneskeliv, og politiet må ha bistand til evakuering av skadde fra brann og helse når politiet selv må prioritere sine ressurser til å nøytralisere gjernings-personen(e). Således må man sikre at brann- og redningsvesenet får opplæring.

Det ligger en forventning i prosedyren om at oppdraget med opplæring skal løses i fellesskap mellom nødetatene. I forordet til prosedyren heter det blant annet:

For at innsatspersonell fra politi, brann og helse skal kunne samhandle i tråd med disse prosedyrene kreves det en betydelig og vedvarende innsats innen opplæring, implementering, samtrening og felles øvelser. Det påhviler derfor den enkelte etatsleder, den lokale

virksomhetsledelse og det enkelte personell, et ansvar for å gjøre seg kjent med prosedyren, trene og øve på denne i samarbeid med øvrige relevante etater og aktører.

Ulikt eierskap, organisasjon og utdanningsstruktur i nødetatene medfører utfordringer i dette arbeidet. Brann- og redningsvesenet har med sin deltidsorganisering en utfordring, men DSB setter sin lit til at brann- og redningsvesenet løser dette på en måte som er til beste for samvirket.

Brann- og redningsvesenet har et tilmålt antall timer avsatt til øvingsaktivitet hvert år. Man må derfor se på implementering av PLIVO-prosedyren som en anledning til å øve mer enn bare selve prosedyren. PLIVO-prosedyren fordrer samvirke, som er en styrke å ha øvd i andre situasjoner. Tilbakemeldinger fra nødetatene tilsier at det allerede er gode tilleggseffekter av implementeringen. Opplæringen i PLIVO-prosedyren setter fokus på innsatsmannskapenes sikkerhet. Dette kan også være nyttig i andre situasjoner som brann- og redningsvesenet kan stå overfor, for eksempel truende personer, som et bidrag til tryggere arbeidsmiljø og økt profesjonalisering.

Videre opplæring

Regionale instruktører skal planlegge, gjennomføre og evaluere opplæring for lokale instruktører i egen region. Opplæring av lokale instruktører skal være et samarbeid mellom politi, brann og helse. Politiet skal ta initiativ til første samling for de regionale instruktørene. Lokale instruktører fra politi, brann og helse skal deretter forestå opplæring av sluttbrukerne fra politi, brann og helse. Hvilke utvelgelses-kriterier man legger til grunn for lokale instruktører fra brann- og redningsvesenet er opp til brann- og redningsvesenet selv, og antall lokale instruktører må tilpasses behovene i de ulike regionene. Erfaring tilsier at det er en fordel om vedkommende har en viss erfaring med instruksjons-/opplæringsvirksomhet. De regionale instruktørene er ment å kunne være en ressurs og støtte for de lokale instruktører. Bruk av regionale instruktører utover opplæring av lokale instruktører må avklares innenfor den enkelte region, Regionale instruktører fra brann- og redningsvesenet skal avklare behov for opplæring av lokale instruktører (inkludert eventuelle operatører fra nødalarmeringssentral) og den praktiske sluttbrukeropplæringen. Det er derfor viktig at den enkelte brannsjef har avklart behov for praktisk sluttbrukeropplæring og muligheter for å stille personell til disposisjon som kan læres opp og inneha rollen som lokal instruktør. Dette kan gjerne skje i samråd nabobrannsjefene. Dette vil være til stor hjelp når den regionale instruktøren fra brann- og redningsvesenet tar kontakt i nærmeste fremtid. Etableringen av PLIVO-nettverket gir fremtidige muligheter for å gjennomføre tilsvarende opplæring innenfor andre emner etter samme modell.

Sluttbrukeropplæring

DSB forventer at praktisk sluttbrukeropplæring av 6 timers varighet gjennomføres på nivå utrykningsleder og eventuell overordnet vakt som et minimum for brann- og redningsvesen med deltidspersonell. Den enkelte brannsjef må selv vurdere om det skal gjennomføres praktisk sluttbrukeropplæring for den øvrige del av beredskapsstyrken eller om denne delen kan læres opp gjennom de årlige PLIVO-øvelsene som skal initieres av politiet. For brann- og redningsvesen med heltidspersonell skal alle gjennomføre praktisk sluttbrukeropplæring. Operatør ved nødalarmeringssentral er en viktig del av PLIVO-prosedyren. DSB anmoder om at operatørene deltar i sluttbrukeropplæringen ved å bekle rollen som 110-sentral i de praktiske øvelsene. Det bør også vurderes om det skal utdannes lokal instruktør som kan forestå opplæring også i nødalarmeringssentralen. Dette må avklares mellom leder av nødalarmeringssentralen og de regionale instruktørene.

E-læringskurs

Det er en forventning fra DSB at alt brann- og redningspersonell gjennomfører e-læringskurset som er utviklet i forbindelse med implementering av PLIVO-prosedyren. Dette gjelder på alle instruktørnivåer og sluttbruker-opplæring. Dette for å ha et minimum av kunnskap om hva PLIVO-prosedyren er. Kurset finnes på Nasjonal kompetansetjeneste for prehospital akuttmedisin (NAKOS) sine hjemmesider www.nakos.no. Kurset gjennomføres av hver enkelt, og tar ca. en time å gjennomføre. Gjennomføring av e-læringskurset fordrer at man har lest og satt seg inn i prosedyren i forkant. Prosedyren kan lastes ned fra www.dsb.no/no/Ansvarsomrader/Brannvern/PLIVO/.

Økonomi

DSB har dekket kostnader ved opprettelse og drift av e-læringskurset og har dekket reise- og oppholdskostnader under opplæring av regionale instruktører fra brann- og redningsvesenet i Stavern. Hvordan man skal dekke utgiftene til opplæring av lokale instruktører og sluttbrukerne må bli en diskusjon innenfor regionen. Slik modellen er tenkt skal de regionale instruktørene gjennomføre opplæring av lokale instruktører. Dersom man ser for seg 2 kurs á 8 lokale instruktører pr. nødetat, kan en se for seg at videre belastningen blir 2-3 kurs pr. lokal instruktør i opplæring av sluttbrukerne. Dette skulle tilsi at om de enkelte brann- og redningsvesen dekker sine respektive utgifter for regionale og lokale instruktører og sluttbrukeropplæringen vil kostnadene bli fordelt. For enkelte regionale instruktørers brann- og redningsvesen kan det medføre kostnader forbundet med reise og overnatting. Disse utgiftene bør kunne dekkes som et spleiselag mellom brann- og redningsvesenene i regionen.

Med hilsen
for Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Avdeling for brann og redning

Anne Rygh Pedersen
avdelingsdirektør

Ann Christin Olsen-Haines
avdelingsleder

Kopi: Regionale PLIVO-instruktører fra brann- og redningsvesenet

